

Til Folketingets Europaudvalg

1. august 2006

EU-sager
2. halvår 2006
på
Familie- og Forbrugerministeriets område

Væsentlige EU-sager på forbrugerområdet	2
EF-handlingsprogram	2
Ny forbrugerpolitisk strategi 2007-2013	2
Revision af EU's forbrugerlovgivning	2
Væsentlige EU-sager på fødevarer- og veterinærområdet	3
Ernærings- og sundhedsanprisninger	3
Berigelsesforslaget	3
TSE overvågning: Ændring af forordning 999/2001	3
Akvakultursygdomme	5
Veterinærfonden	6
Økologi	7
Spiritusforslaget	8
Rammedirektiv om tilsætningsstoffer til fødevarer	8
Enzymer tilladte til fødevarer	8
Smagsstoffer	8
GMO	9
Væsentlige EU-sager på familieområdet	9
Ægtefællers formueforhold	9
Lovvalsregler i ægteskabssager	9
Underholdspligt	9

Væsentlige EU-sager på forbrugerområdet

EF-handlingsprogram

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013)

Kommissionen har fremlagt et ændret forslag til oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik, hvor Kommissionen har valgt at opdele det oprindelige forslag til et handlingsprogram for sundhed og forbrugerbeskyttelse i to selvstændige forslag for henholdsvis sundhed og forbrugerbeskyttelse. Det ændrede forslag til et handlingsprogram for forbrugerbeskyttelse opstiller en række målsætninger på området, ligesom det indeholder en liste over aktioner, hvorfra der ved fastsættelsen af det årlige arbejdsprogram vil blive udvalgt specifikke aktioner. Det foreslåede budget er på 156,8 mio. euro for 2007 – 2013.

Handlingsprogrammet skal supplere, støtte og overvåge medlemsstaternes politikker og bidrage til beskyttelse af forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser samt til at fremme deres ret til information, uddannelse og til at organisere sig med henblik på at beskytte deres interesser.

Det overordnede mål forfølges gennem følgende målsætninger

- a) At sikre et højt niveau for forbrugerbeskyttelse, bl.a. gennem et bedre vidensgrundlag, en bedre høring og en bedre repræsentation af forbrugernes interesser.
- b) At sikre en effektiv anvendelse af forbrugerbeskyttelsesreglerne, bl.a. gennem øget retshåndhavende samarbejde, information, uddannelse og klageadgang.

Disse målsætninger opfyldes ved hjælp af de aktioner og støtteforanstaltninger, der er nærmere fastsat i handlingsprogrammet.

Ny forbrugerpolitisk strategi 2007-2013

Kommissionen har tilkendegivet, at den i slutningen af 2006 vil vedtage en forbrugerpolitisk strategi for årene 2007-2013. Denne strategi forventes at bygge på de målsætninger for forbrugerpolitikken, som blev udstukket i det oprindelige forslag til handlingsprogram for sundheds og forbrugerbeskyttelse og det nyligt fremsatte forslag til EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013).

Revision af EU's forbrugerlovgivning

Kommissionen har besluttet at foretage en gennemgang af otte forbrugerbeskyttelsesdirektiver for at undersøge, om direktiverne lever op til målsætningen om at skabe tillid hos forbrugerne og virksomhederne på det indre marked ved at etablere et højt fællesskabsniveau for forbrugerbeskyttelse, samt om det er nødvendigt at ændre direktiver for at fjerne hindringer for det indre marked og forenkle lovgivningen.

Kommissionen planlægger at offentliggøre en grønbog om revisionen af forbrugerretten i fjerde kvartal af 2006. Det forventes, at denne grønbog særligt vil beskæftige sig med de tværgående aspekter af forbrugerlovgivningen, f.eks. fortrydelsesret, som er reguleret forskelligt i flere af direktiverne.

Væsentlige EU-sager på fødevarer- og veterinærområdet

Ernærings- og sundhedsanprisninger

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer, KOM(2003) 424

Forslaget blev fremsat af Kommissionen den 16. juli 2003. Forslaget har til formål at fastsætte fælles regler for anvendelse af ernærings- og sundhedsanprisninger i mærkning og markedsføring af fødevarer ved fastsættelse af generelle principper og specifikke betingelser for anvendelse af denne kategori af supplerende frivillige oplysninger på fødevarer.

I forlængelse af Europa-Parlamentets afstemning ved plenarforsamlingen den 16. maj 2006, er der fundet en løsning i 2. læsning. Det forventes, at forslaget kommer på dagsordenen til A-punktvedtagelse på et rådsmøde i efteråret. Danmark arbejder under alle omstændigheder sammen med Irland, Nederlandene og Sverige om at udarbejde en fælles erklæring, der skal afgives i forbindelse med vedtagelsen på rådsmødet.

Berigelsesforslaget

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilsætning af vitaminer og mineraler samt visse andre stoffer til fødevarer, KOM(2003) 671

Forslaget blev fremsat af Kommissionen 14. november 2003. Forslaget har til formål at indføre fælles bestemmelser for tilsætning af vitaminer og mineraler til fødevarer (berigelse) og at fastlægge procedurer for regulering af "visse andre stoffer" i fødevarer. Forslaget regulerer alene frivillig berigelse og tillader generelt, at der tilsættes vitaminer og mineraler til fødevarer. Dog må tilsætning ikke ske til friske uforarbejdede varer.

I forlængelse af Europa-Parlamentets afstemning ved plenarforsamlingen den 16. maj 2006, er der fundet en løsning i 2. læsning. Det forventes, at forslaget kommer på dagsordenen til A-punktvedtagelse på et rådsmøde i efteråret parallelt med anprisningsforslaget.

TSE overvågning: Ændring af forordning 999/2001

Kommissionens forslag til forordning om ændring af forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser, KOM(2004) 775

Forslaget har som formål at ændre en række bestemmelser i TSE-forordningen som følge af den udvikling, der er sket siden vedtagelse af forordningen i 2001. En del af forordningen indeholder bestemmelser om landekategorisering i forbindelse med BSE. Pga. løbende drøftelser i OIE om at gennemføre en international kategorisering har EU aldrig gennemført TSE-forordningens bestemmelser om landekategorisering. I stedet var der gennemført overgangsforanstaltninger indtil 1. juli

2005. Det oprindelige forslag er derfor nu blevet delt i to. En del hvor en forlængelse af overgangsforanstaltningerne indtil 1. juli 2007 er eneste indhold, og en anden del der indeholder resten af forslaget.

Første del er vedtaget af Rådet i første læsning den 30. maj 2005, og er indeholdt i Forordning nr. 938/2005 af 8 juni 2005 om forlængelse af overgangsforanstaltningerne frem til 1 juli 2007. Resten af dokumentet vil blive diskuteret yderligere og forventes vedtaget inden 1. juli 2007. Der er fremsat et nyt forslag af 23. januar 2006, (engelsk version) som indeholder ovennævnte anden del af det oprindelige første forslag af 10 december 2004.

Det væsentligste indhold af det nye forslag er følgende:

Bestemmelse af BSE-status

TSE-forordningen indeholder bestemmelser om landekategorisering i forbindelse med BSE. På grund af løbende drøftelser i OIE (Det International Kontor for Epizootier) om at gennemføre en international kategorisering har EU aldrig gennemført TSE-forordningens bestemmelser om landekategorisering. I stedet er der gennemført overgangsforanstaltninger, som nu er blevet forlænget til 1. juli 2007. På OIE's generalforsamling i maj 2005 blev der vedtaget nye landekategorier, som nu er indføjet i forslaget, og som reducerer de tidligere fem kategorier til tre. Landekategoriseringen er hermed blevet forenklet, samtidig med at den baseres både på en risikoanalyse samt på såvel aktiv som passiv sygdomsovervågning.

Forebyggelse af TSE

- a) TSE-forordningen etablerede et overvågningsprogram for BSE og scrapie. Den Videnskabelige Styringskomité anbefalede i en udtalelse fra 6-7. marts 2003, at der blev indledt et overvågningsprogram vedrørende TSE hos hjortedyr¹. Det foreslås, at der bliver skabt mulighed for at overvågningsprogrammet senere kan udvides til at omfatte andre former for TSE.
- b) Der foreslås to nye modeller til konstruktion af overvågningsprogrammer : Den ene er en epidemiologisk model med opstart i 2010, hvor en mulig reduktion i antallet af test vil basere sig på en vurdering af sygdomsprævalensen. Den anden model baserer sig på overholdelse af en række foranstaltninger samt en lav eller faldende sygdomsprævalens uden en bestemt opstartsdato.
- c) Der foreslås en stramning af teksten vedrørende foderforbudet, idet det ønskes anført, at anvendelse af protein fra dyr ikke må anvendes til drøvtyggere. Formuleringen er på nuværende tidspunkt, at protein fra pattedyr ikke må anvendes. En stramning af teksten vil vanskeliggøre, at brugen af fiskemel som foder til drøvtyggere på et tidspunkt kan genoptages. Danmark arbejder for, at brugen af fiskemel som drøvtyggerfoder kan blive genoptaget.
- d) Det foreslås, at de eksisterende bestemmelser i TSE-forordningen om bortskaffelse af specificeret risikomateriale og TSE-inficerede dyr erstattes med en henvisning til forordning (EF) nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum (Biproduktforordningen).

¹ Overvågning af hjortedyr for TSE forventes at starte i løbet anden halvdel af 2006. Omfanget af overvågningsprogrammet er endnu ikke vedtaget.

- e) Det foreslås, at de eksisterende bestemmelser om slagtemetoder ændres, så indsprøjtning af gas i kraniehulen i forbindelse med bedøvelse bliver forbudt.
- f) Det foreslås at bringe definitionen på maskinudbenet kød i overensstemmelse med den definition, der anvendes i anden fællesskabslovgivning.

Kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser

Det foreslås, at der bliver indført en begrænsning for flytning af dyr fra besætninger, der er under mistanke om scrapie, for at undgå smittespredning.

Det foreslås, at dyr fra en TSE positiv besætning under ganske særlige omstændigheder kan få lov at leve, indtil de udgår af produktionen, forudsat at dette kan ske uden at kompromittere fødevaresikkerhed og dyresundhed.

Markedsføring

- a) Det ønskes, at der skal tages højde for, at andre dyrearter end kvæg, får og geder kan få TSE, hvorfor det gøres muligt at indføre regler for markedsføring af andre dyrearter end kvæg, får og geder.
- b) Som følge af Den Videnskabelige Styringskomité's udtalelse fra 26. juni 1998 vedrørende dicalciumphosphat, der anvendes i foder, foreslår Kommissionen, at dicalciumphosphat udgår af listen over produkter, der ikke er underkastet markedsføringsrestriktioner.
- c) Da mælk til konsum ikke er pålagt restriktioner i relation til TSE-forordningen, bør det samme gælde for mælk, der ikke er bestemt til konsum.

Kontrol

TSE-forordningen danner kun retsgrundlag for de kontrolbesøg, der gennemføres af fødevare- og veterinærmyndigheder i medlemslandene. Selv om der i Kommissionens beslutning (EF) nr. 98/140 af 4. februar 1998 om visse regler for veterinærkontrol på stedet foretaget af Kommissionens eksperter er givet et generelt retsgrundlag for EF-kontrolbesøg i tredjelande, bør TSE-forordningen også indeholde bestemmelser om kontrolbesøg. Det foreslås, at forordningen ændres, således at den også omfatter bestemmelser om sådanne kontroller.

Forslaget forventes vedtaget som A-punkt på et af de kommende rådsmøder i efteråret 2006.

Akvakultursygdomme

Kommissionen forslag til Rådets Direktiv om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter heraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr, KOM(2005) 362

Med forslaget ønsker Kommissionen at ajourføre og samle gældende fællesskabsbestemmelser om handel med akvakulturdyr og produkter deraf, herunder de gældende sundhedsbestemmelser og reglerne om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos akvakulturdyr.

Ændringerne skal sikre, at sundheden for akvakulturdyr ikke bliver tilsidesat i forbindelse med om sætning af levende dyr og produkter deraf, samt at der bliver gennemført en mere effektiv forebyg-

gelse og bekæmpelse af udbrud af sygdomme hos sådanne dyr. Sundhedsrisikoen samt de udgifter/tab og de skadesvirkninger for samfundet, der er forbundet med disse sygdomme, skal ændres.

De gældende dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf, herunder reglerne om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos fisk og skaldyr, vil således blive ændret med følgende centrale elementer:

1. I forslaget er der foretaget en ændring af direktivets struktur i forhold til de gældende direktiver, så opbygningen bliver identisk med de øvrige sygdomsdirektiver der f.eks. gælder for fugleinfluenza og mund- og klovesyge.
2. der opstilles krav om autorisation af akvakulturdyr- og forarbejdningsvirksomheder, og krav om, at der bliver oprettet et register over virksomhederne.
3. Der fastsættes sundhedsmæssige krav for markedsføring af akvakulturdyr til udsætning, herunder en tidsramme for, hvornår akvakulturdyr må udsættes efter forudgående sygdomsudbrud.
4. Der foreslås en ændring af reglerne som tilsigter en forenkling af zoneinddelingerne for så vidt angår sygdomsstatus. Ved omsætning af fisk eller ved bekæmpelse af fiskesygdomme m.m. opereres der efter de nuværende regler med 3 zoner, (sygdomsfrie, undersøgelses og ikke sygdomsfri zoner). Ifølge forslaget reduceres zoneinddelingen til 2 zoner, sygdomsfri og ikke-sygdomsfri zoner.
5. Der bliver indført et nyt begreb ”segmenter” inden for inficerede zoner. Formålet er at gøre zonereglerne mere fleksible, således at det nu bliver muligt at have sygdomsfrie produktionsanlæg beliggende i ikke-sygdomsfri zoner.
6. Der bliver mulighed for at gennemføre nationale bekæmpelsesprogrammer for en række sygdomme, som kan forårsage alvorlige problemer for erhvervet, men som ikke fremgår af sygdomslisten i direktivets bilag
7. Der foreslås indført krav om central registrering af alle nationale flytninger af akvakulturdyr. Det skal ske ved en udbygning af det eksisterende system for registrering af internationale flytninger (TRACES).

Forslaget forventes vedtaget som A-punkt under rådsmødet den 18. september 2006.

Veterinærfonden

Kommissionens forslag til Rådets beslutning om ændring af beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet. KOM (2006) 273 endelig.

Kommissionen fremlagde den 6. juni 2006 ovennævnte forslag. Forslaget har ikke til formål at ændre politikken for udryddelse, bekæmpelse og overvågning af dyresygdomme og zoonoser. Meningen med forslaget er at opdatere visse af de redskaber, der anvendes i forbindelse med Fællesskabets indsats på dyresundhedsområdet.

Det vedrører ændringer, der vil gøre det muligt:

- at finansiere flerårige programmer for udryddelse, bekæmpelse og overvågning af dyresygdomme og zoonoser.
- at sikre at beslutningen er i overensstemmelse med det forhold, at Animo-systemet er blevet justeret rent teknisk og integreret i Traces, det nye system til overvågning af transport af levende dyr og af import til EU).
- at udvide anvendelsesområdet for informationspolitikken vedrørende dyreskyttelse, så denne omfatter alle aspekter af dyresundhed og fødevarerikkerhed for animalske produkter.

Det finske formandskab forventer, at forslaget bliver vedtaget af Rådet i løbet af efteråret 2006. Europa-Parlamentet skal høres om forslaget.

Økologi

Kommissionens forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter samt ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler, KOM(2005) 671. Forhandles i samarbejde med Fødevarerministeriet.

Som opfølgning på anbefalingerne i den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet har Kommissionen fremsat forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter - KOM (2005) 671. Forordningen foreslås at træde i kraft den 1. januar 2009, idet forslaget dog indeholder en overgangsordning på importområdet, som skal gælde fra 1. januar 2007.

I forslaget defineres formål og principper for økologisk produktion under hensyntagen til lokale forhold og udviklingsniveau, hvorved der vil kunne tages hensyn til nationale geografiske og klimatiske faktorer. Desuden sikres det med forslaget, at formål og principper gælder ensartet på alle niveauer af økologisk husdyrbrug, akvakultur, plante- og foderproduktion såvel som produktion af økologiske fødevarer og dermed udgør en forenkling i forhold til den gældende ordning. Med forslaget omfattes akvakultur således af økologiforordningen, hvilket er en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til den gældende ordning. Til gengæld foreslås storkøkkener, som i dag er omfattet af økologiforordningen, undtaget.

Med forslaget sikres det endvidere på fællesskabsplan, at kød kun markedsføres som økologisk, når det stammer fra dyr, der fra fødsel er opdrættet i det økologiske produktionssystem. Denne regel gælder allerede i Danmark.

Efter de gældende regler må der ikke anvendes GMO i den økologiske produktion. Med forslaget præciseres det, at de GMO-mærkede produkter ikke også kan mærkes som økologiske.

Det lykkedes ikke det østrigske formandskab at opnå enighed om forslaget, og det er nu overladt til Finland, at gå videre med arbejdet. Forslaget er stadig under behandling – også i EP. Forslaget forventes til afstemning på Europa-Parlamentets plenarforsamling i september 2006. Forslaget håbes færdigbehandlet under finsk formandskab.

Spiritusforslaget

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af spiritus. KOM (2005)125

Forslaget indebærer en revision og sammenskrivning af gældende spiritusforordninger med tilhørende gennemførelsesbestemmelser med det formål at øge læsbarheden af forordningens tekst og tilpasse den til nye tekniske udviklinger.

Forslaget introducerer bl.a. en kategorisering af forskellige spiritustyper i tre kategorier afhængig af, hvilke råvarer den enkelte spiritustype må baseres på samt hvilke aromastoffer, der må tilsættes. Endvidere stilles forslag om ændring af visse mærkningsregler for spiritus samt til ændring i procedureformen for fremtidige ændringer af lovgivningen på området, idet bl.a. forordningen bilag, herunder bl.a. definitionerne for spiritustyper, fremtidigt vil kunne ændres ved forvaltningskomitéprocedure, hvor ændring i dag forudsætter vedtagelse via fælles beslutningstagen af Europa-Parlamentet og Rådet.

For så vidt angår definitionerne af spiritus har forslaget medført en særlig drøftelse omkring definitionen af Vodka, således at Vodka kun vil kunne produceres på basis af korn og kartofler, som er den traditionelle metode for fremstilling af Vodka, og dermed opnår samme beskyttelse som f.eks. Whisky og Rom.

1. læsning af forslaget pågår fortsat i rådets arbejdsgruppe. Det finske formandskab arbejder på, at der kan opnås enighed om forslaget ved 1. læsning, som forventes gennemført under det finske formandskab.

Rammedirektiv om tilsætningsstoffer til fødevarer

Som opfølgning på hvidbogens målsætninger om forenkling og ensretning af procedurerne omkring godkendelse mv. forventes Kommissionen at fremsætte et forslag, der samler tre nuværende direktiver på tilsætningsstofområdet, i form af en rammeforordning eller et rammedirektiv. Kommissionen har oplyst, at forslaget vil blive fremsat i 3. kvartal 2006, som en del af en ”pakke” bestående af dette forslag, forslaget om enzymer tilladte til fødevarer og forslaget om smagsstoffer.

Enzymer tilladte til fødevarer

Forslaget har som hovedformål at fastsætte et harmoniseret regelsæt for anvendelse af enzymer ved fremstilling af fødevarer. Det forventes, at der i løbet af forhandlingerne kommer mere klarhed over afgrænsningen mellem enzymer og tilsætningsstoffer. Forslaget kommer formentlig til at indgå i en ”pakke”, jf. ovenstående.

Forslaget forventes fremsat i 3. kvartal 2006.

Smagsstoffer

Harmonisering af smagsstoffer er et område, der ikke tidligere har været reguleret på fællesskabsplan. Kommer formentlig til at indgå i en ”pakke”, jf. ovenstående.

Forslaget forventes fremsat i 3. kvartal 2006.

GMO

Det forventes, at der vil komme sager vedrørende ansøgning om tilladelse til markedsføring af fødevarer og fødevaringredienser på Landbrugs- og Fiskerirådsmøder i september og oktober 2006. Kommissionens forventes desuden at præsentere en rapport vedr. GMO-mærkning på rådsmødet – landbrug og fiskeri i september 2006.

Væsentlige EU-sager på familieområdet

Ægtefællers formueforhold

EU-grøn bog om ægtefællers formueforhold - internationale spørgsmål, herunder jurisdiktion og anerkendelse.

Green Paper on conflicts of laws in matters concerning matrimonial property regimes, including the question of jurisdiction and mutual recognition (COM (2006) 400).

Afventer dansk oversættelse, hvorefter der iværksættes høring og udarbejdes grundnotat.

Lovvalgsregler i ægteskabssager

Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2201/2003 for så vidt angår kompetence og om indførelse af lovvalgsregler i ægteskabssager (KOM (2006) 399 endelig).

Modtaget en dansk oversættelse den 26. juli 2006. Forslaget er nu sendt i høring med frist til den 9. august 2006. Herefter udarbejdes grundnotat.

Underholdspligt

Forslag til Rådets forordning om kompetence, gældende ret, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og om samarbejde vedrørende underholdspligt (KOM (2005) 649 endelig).

Der har i foråret og forsommeren været afholdt møder vedrørende forordningen, og der vil i efteråret være yderligere møder. Det østrigske formandskab har reserveret muligheden for, at der på rådsmødet i december 2006 kan blive plads til eventuelle politiske drøftelser af forordningsforslaget. Familiestyrelsen tvivler imidlertid på om dette bliver tilfældet, da det er usikkert, om arbejdsgruppens gennemgang af forordningsforslaget vil være tilendebragt inden da.